

Yttrande över remiss av Kultursamhället - utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)

Kulturnämnden i Halmstads kommun välkomnar utredningen *Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun*, och tackar för möjligheten att lämna synpunkter på betänkandet. Halmstads kommun ställer sig positiv till utredningens ansats och analys, och delar ambitionen att stärka kulturens roll i samhället och öka tillgängligheten och delaktigheten för alla invånare. Kommunen delar utredningens vision om ett kultursamhälle där kultur är en självklar del av människors vardag och där kulturpolitiken främjar konstnärlig utveckling och frihet, kulturell mångfald och demokrati. Ytterligare positiva delar är den uttalade ambitionen att förenkla administrationen av medel inom kulturområdet.

Övergripande synpunkter är att många av utvecklingsambitioner som utredningen visar på kan redan genomföras inom ramen för gällande kultursamverkansmodell. Dessutom är utredningen svårtolkad i många delar gällande konkretisering och därmed faktiska konsekvenser och effekter för exempelvis Halmstads kommun. Detta medför att det är vanskligt att i remissvaret skarpt ta ställning till dessa delar.

Halmstads kommun har särskilt följande synpunkter på utredningens förslag:

I grunden finns det mycket positivt i utredningen. Kultursamverkansmodellen behöver fortlöpande utvärderas och utvecklas – vilket också har gjorts under åren. Ansatsen att minska administration och förenkla för de inblandade aktörerna är förstås något vi alla delar. Däremot är det mycket oklarheter kring själva förslagen och dess konsekvenser, exempelvis för Halmstads kommun.

Att ersätta kulturplaner med en löpande kultursamverkansplan som inte behöver antas politiskt kan i första skedet låta som en förenkling men kommer mycket väl att kunna leda till att det är oklart vem som är ansvarig för vad och hur justeringar/förändringar i planen ska processas och när. Detta skulle till och med kunna leda till ökad administration för både kommuner och region. Men nuvarande system där kulturplanen både är en ansökningshandling och en plan är inte heller optimalt. Dialogen kring kulturplanen är dock ett mycket bra tillfälle till konstruktiv samverkan som inte får tappas bort framöver.

Decentralisering av finansiering inom kulturområdet är genomgående i utredningen och i grunden en ansats som Halmstads kommun är positiv till. Att på ett smidigare sätt samla den löpande statsfinansieringen av kommunernas kulturverksamhet är positivt och idén med ”kulturpåsar” är något Halmstads kommun ställer sig bakom, även om utformningen behöver tydliggöras och helst omfatta alla kommuner. Att slopa statsbidrag till icke-statliga kulturlokaler behöver ses över. Konsekvenserna av detta kan bli olyckliga. Och generellt kring decentralisering av statsbidrag är det alldeles nödvändigt att inte ge vissa kommuner stor frihet och självbestämmande där andra fortsatt har låg grad av handlingsutrymme.

Halmstads kommun är positiv till att området Gestaltad livsmiljö prioriteras och att enprocentsregeln särskilt betonas likväl som estetiska perspektiv inom Plan- och bygglagen. Det finns dock många olika

politikområden inblandade i detta och behöver tas ett samlat grepp om för att på riktigt påverka den fysiska planeringsprocessen.

En av de delar i utredningen som Halmstads kommun är kritisk till är kulturarvsområdet. I förslagets sju konst- och kulturområden finns precis som idag inte kulturarv med. Det gör det svårt för kommunala satsningar på historia/kulturhistoria som inte sker inom museerna. Möjligtvis kan området gestaltad livsmiljö bidra till öppningar på den fronten.

Utredningen fastslår att det kommunala perspektivet saknas i den nationella samverkansnivån. Detta stämmer med Halmstads kommuns uppfattning. Att kulturrådet får i uppdrag att utveckla en nationell samverkan där kommunerna ingår är positivt. Utmaningarna i detta är hur denna representation ser ut och hur omfattande den är. Vilka kommuner får vara med och hur mycket resurser kommer det att kräva?

Sammantaget finns det många positiva ansatser men tämligen spretiga och många gånger otydliga förslag vars konsekvenser inte tillräckligt utretts. Många av ansatserna skulle dessutom kunna lösas inom den befintliga samverkansmodellen. Men utredningen kanske kan vara start på ett gemensamt utvecklingsarbete där vi tillsammans i kultursverige kan hitta rätt väg framåt?

För kulturnämnden, Halmstads kommun

Sandra Löberg Erlandsson, ordförande
Ola Magnusson, förvaltningschef